

DE POSTRIJDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement.
maal per week 6 fr. 'sjaar:
2 » » 5 fr. »
1 » » 4 fr. »
Een blad afzonderlijk 10 centimen.
De abonnementsen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen 15 centimen per drukregel.
Reclamen, voorzeten of andere artikelen, vooraan of binnen in het blad: 1 frank den drukregel.

Men schrijft in te Tongeren bij V. COLLÉ, uitgever en eigenaar van dit blad.
De *POSTRIJDER* verschijnt 's dinsdags, 's donderdags en 's zaterdags.
Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen, moeten franco gedaan worden aan den uitgever Groote-Markt, nr 37-39, Tongeren.

TONGEREN, DEN 30 JUNI 1908.

Het huisgezin.

De huiselijke samenleving door God gesteund op het huwelijk, heeft voor bijzonder einde het menschelijk geslacht uit te breiden en voort te zetten, overeenkomstig met de eeuwige raadsbesluiten die man en vrouw vereenigde, om zijn scheppingswerk te vervorderen.
Deze huiselijke samenleving bestaat uit drie wezenlijke bestanddeelen: — uit den Vader, aangesteld als gevolmachtigde van God, en die zoover het krank vermogen des menschen het toelaat, in den schoot van het huisgezin dezelfde bedieningen vervult als God zelf ten opzichte der schepping; hij verpersoonlijkt het verstand, het denken, de grootheid, het gebod; — uit de moeder, het zinnebeeld der goddelijke goedheid, gelast met eene zending van louter zachtmoedigheid en liefde; zij verpersoonlijkt het hart, het gevoel, de minzaamheid, de onderdanigheid; — eindelijk uit de kinderen, geboren uit vaders en moeders echtvereening door den zegen des Almachtigen vru-vrbaar gemaakt en die de levende weergave zijn van hetgene er sterkst en leeders, eidelmoedigst en zuiverst in het hart van man en vrouw ligt opgesloten.
Heiligheid, eenheid en overbreklijke trouw, zijn de gronwoven, door de hand des Scheppers zelve gewald, om er die aanvankelijke maatschappij op te bouwen. Zoo wilde trod het geluk der familie stichten, de eer der vrouw onder het huiselijk dak verzekeren, den naam verdelan met hem een waardige gezin te geven, en het welgelukken van het zoo belangrijk werk der opvoeding der kinderen voorbereiden. Zoo wilde Hij het gansche menschedom beschermen, zegenen en heiligen, met den vrede van 't menschelijk geslacht op de gendrachtigheid des huwelijks te steunen.
Gelukkige en voorspoedige huisgezinnen, welke de eendracht bezit: hier leden nog lieke aanspanning; hier ondernemingen, zelfs op stoffelijk gebied, het geluk veelvuldig bekront; huisgezinnen met openbare achtting ten allen tijde omringd, en door den zogenoemde evenzeer ondersteund. —

GEMEEND NIEUWS.

VERVAL VAN HET PROTESTANTISME IN AMERIKA.
— Wij hebben over eenigen tijd gemeld met hoeveel luister de 100^e verjaring van geveerd van de oprichting van het bisdom New-York, en met welk de wonderbaar groote uitbreiding welke de katholieke kerk in die streken van Amerika heeft genomen.
Als tegenhangen daarvan gewan wij hier een staaltje van het verval der Protestantsche Kerk in diezelfde streken.
De vast-telling komt van een protestantschen missionaris, Dominice Dawson, die nu in Amerika gevestigd is.
Zieker wat hij schrijft in het Protestantsch blad « Christian World »:
« Er is — het spijt mij het te moeten zeggen — eene schrikkelijke vermindering in het bezochten der tempels. Weet zij dat er nu minder tempels zijn in New-York dan in 1840?
De bevolking is verduubeld maar het aantal kerken is in dezelfde verhouding niet aange-grooid; en wat nog slechter is, de eene tempel na den andere is verlaten geworden.
De groote massa van het volk bekommert zich om den tempel niet meer.
Hier nu daar heeft men een befaamd tempel, met een voornaam persoonnaasje als predikant, wat in den tempel eene groote menigte samen trekt.
Maar de uitzonderlijke persoonnaajes zijn zeldzaam en met gewone menschen als predikanten, pakt het niet.
Indien gij 's zondags morgens eene kerk van New-York of Boston binnengaat, zult gij pijnlijk aangedaan zijn bij vast-telling dat de protestantsche kerk haren invloed op de massa heeft verloren.
Vele kerken zijn prachtige gebouwen, hoogst gemakkelijk ingericht, wel onderhouden, wel voorzien van hulpmiddelen, maar de geloovigen ontbreken.
De rijken geven wel voor de tempels maar wonen de diensten niet bij. Zij behouden uitwendige betrekkingen met den tempel, maar 't is al.
Is het niet treffend dat de Protestantsche dominice Dawson zoveel achteruitgang aantekent in den godsdienstiever der protestanten, juist op hetzelfde oogenblik dat de katholieken op zulken grooten vooruitgang kunnen wijzen? In 1808 bestoeg het bisdom New-York de twee staten New-York en New-Yersey. Het telde slechts omtrent 20,000 geloovigen en mit dan een 20tal priesters.
Nu telt diezelfde uitgestrektheid 9 bisdommen, bediend door 2710 priesters.
Het aartsbisdom New-York alleen telt thans 1,200,000 katholieken, die 317 kerken, 186 kapellen en 897 priesters bezitten.
Ziedaar wat een prachtige tegenhangen uitmaakt van het tafereel door dominice Dawson gemaakt over den jammerlijken toestand der protestantsche kerk.
— **SLAKKEN VANGEN.** — De slakken richten in de hoven soms groote verwoestingen aan. Een hovenier heeft toevallig een gemakkelijker middel ontdekt om slakken te vangen.
Op zekeren avond had hij in zijn hof een glas laten staan waarin nog een weinig bier was.
's Anderendaags zat het glas vol slakken.
Dat was eene lichtstraal voor den hovenier.
's Avonds plaatste hij schaaljes met wat bier in op verschillende punten van zijn hof; den volgenden morgen vond hij in elk schoteltje een groot aantal slakken.
Hij vernieuwde dat middel en hoewel hij de laatste slak niet kon vangen, toch kon hij eene groote zuivering doen.
— **STIEKEN VAN INSECTEN.** — Ajuinen bieden een eenvoudig en aldoend middel aan tegen de pijn van insectensteken: bijen, mugge enz. De roode gezwollen worden er spoedig mee afge-wreven en de pijn gestild.
— **OM DE MIEREN TE VERDRIVEN.** — Leg in de nabijheid van het miere-nest eene flesch met laugen hals en daarin een paar met hoog gestrooken stroobalmen. Bij druk bezoek gaen met de flesch vol kokend water en herhale deze handeling tot men van de miereplaag verlost is. Ook het gieten van petrolee of het strooien van peper in het nest of langs de verkeerwegen verdrift deze lastige diertjes.
— **GOEDSENLIJKEWEDERDIEN.** — Het liberale blad « La Gazette » wijst er op dat het goetse-lijk in zijn welke de waardbezoek weekers van rond Brussel in syndicaten hebben vereenigd.
Die syndicaten verzorgen het vervoer der ambulansen naar Brussel en besturen den verkoop, hetgeen talrijke voordeden voor de leden afwerpt.
Het liberale blad merkt daarbij op dat de katholieke inrichtingen veel volmaakter zijn dan die der liberalen, welke, zegt het blad, enkel bij de kiezingen wat papieren rondzenden.
Indien wij bestuurd worden door de gekozenen der beide partijen, zegt « La Gazette », 't is omdat deze ons niet kennen; ze zien ons nooit. Dat is gekend.
Laat ons uit dat liberale beklag nut weten te trekken.

slechts omtrent 20,000 geloovigen en mit dan een 20tal priesters.

— **MILKLAER.** — BOSCHBESSEN. — Op het ooggenlijk doorkruisen talrijke mannen, vrouwen en kinderen tusschen Lanklaer, Mechelen en Lanklaer de bosschen voor het plukken van boschbessen of worbelen. 's Avonds ziet men de plukkers met gansche vrachten huiswaarts keeren waar de opkoopers hun opwachting, om de lekkere vrucht naar Duischland te zenden, waar zij gebezigd wordt tot het vervaardigen van wijn en lekkere gebakken. De prijs is hier 0,60 fr. per kilo.
— **DRINKBAAR WATER.** — Verschillende nieuwsbladen trekken de aandacht der bevoegde overheid nogmaals op de noodzakelijkheid de bevolking van Limburg goed drinkwater te bezorgen.
Opzoekingen, onlangs gedaan, hebben bewezen dat de ondergrond der Kempen een onuitputbare voorraad water bevat van uitmuntende houdbaarheid, vrij van microben, maar ijzerachtig. Het zou dus vooral van de ijzerstof moeten gezuiverd worden. Wij weten niet of het aanwezige water in den ondergrond der Maasvallei eveneens ijzerachtig is, doch wij weten stellig dat de bewoners van Dilsen, Stockheim, Lanklaer, Meeswyck, Louth en vele andere naburige gemeenten van geen ijzerbevattend water gewagen en dat zij met hun put of pompwater al hunne huiselijke bezigheden, wassen, inbegrepen, verrichten. Nu, een water dat deze deep ontbindt, bevat geen ijzerbeelden en is voortreffelijk drinkwater. Heeft men er wel eens aan gedacht dat punt wat meer van nabij te onderzoeken?

BINNENLAND.
— **LUK.** — Een motorwagen in brand. — De motorwagen van den nieuwen molen van Argenteau, rolde over de groote baan van Lük naar Vis. Eensklaps groep eene ontplloffing plaats. Een minuit later stond het gansche rijtuig in brand, en een weinig nadien bleef er niets meer van over als het ijzerwerk, beschaide bedraagt 24,000 frank. Er is verzekering.
— **MILKLAER OWE BONDEN.** — De 11 jarige Alexandra S., woonachtig in de St-Niklaasstrat, werd gebeten door den hond van M. K., woonachtig in het St-Gillisshof, toen zij uit de school huiswaarts keerde. Het kind werd door eenen geneschuur verzorgd, terwijl de hond den weg naar het slachthuis insloeg om er aan een geneeskundig onderzoek onderworpen te worden.
— **OTHEE.** — BRANDSTICHTING. — Zaterdag avond, rond 8 ure, werd in onze gemeente eene schuur in asch gelegd. De gemarmen hebben zekeren Jan-Pieter Lombard, oud 60 jaar en on-gehuwd aangehouden. De man, welke deschuur aan zijne nicht had moeten afstaan, bekende mit wraak gehandeld te hebben.
— **BRUSSEL.** — Nabij de statie van Schaarbeeck wa-men bezig met toestellingswerken in den beerpit van een huis. Toen het werk gedaan was, daalde zekeren Demor, 22 jaren oud, wonende te Laken, met een lampke naar beneden om de stellingen weg te nemen, toen eensklaps een hevige ontplloffing zich voerde. Men sneelde den ongelukkige ter hulp. Deze was erg verbrand aan gezicht en handen. Men denkt dat de ontplloffing voortkomt van gassen, die zich in den put hadden opgehoopt.
— In een restaurant van de Anspachlaan kwam Woensdag avond een heer, nam een goed eetaal, dat 13 fr. 25 kostte, en zond dan een briefke aan den baas, waarin hij zegde niet te kunnen betalen, daar hij een ontsnapte was uit een zinnelooze-gesticht. De baas verwittigde de politie 't zeds nam den man mee. Hij verkleede Larien M. te heeten, toekomst van beroep te zijn en geboren te Mareigny, Seine et Loire. Sedert 35 dagen was hij uit het zinnelooze-gesticht van Montauban ontsnapt en naar Brussel gekomen om werk te zoeken. Daar hij geene papieren bij zich had, is hij ter beschikking gesteld van den procureur des konings.

Stads- & Provincienieuws

Gemeenteraad van Tongeren.
Donderdag aannastanda, 2 Juli, om 5u, zitting.
Paardenmarkt te Tongeren, DONDERDAG 23 JULI.
— **RUEKELINGEN (Loon).** — Vrijdag voormiddag deed de heer Van Dost, onduwlijzer, een uitstapje naar Waremeine per dogcar. Een van zijne vrienden vergeelde hem.
Halverwege struikelde het paard en viel. De twee reizigers werden mit geweld ten gronde geworpen. Gelukkig echter bepaalde-zich alles bij schade aan getting en voertuig.
De heer Van Dost kwam er vanaf met gesecheurde beenbekleedings; ook zal hij het gemis van een oorbelliken moeten betreuen, terwijl zijn makker ongedeerd bleef.
— **BERN-Sr-HUBERT.** — Donderdag, rond 3 ure, ontstond bijna een groote brand in onze gemeente. Gelukkiglyk werd het vuur lifestig bemerkt en dunde er selfs hulp op, zoodat het vuur geen groote schade aangericht heeft, en alleentijk een stal vernielde. Oorzaak onbekend.
— **HASSELT.** — WOLFSCHENDERS. — In de bosschen rond het kasteel van de « Kiewit » hebben kwaddegeners een 100tal jongedennen den kop overgebroken. Men begrijpt niet wat de moedwilligheids tot dit wondschenden heeft kunnen aanzetten: de eigenaar der bosschen, M. Emiel Vrooman, telt niets dan vrienden in de streek.
— **PROVINCIE RAAD.** — Het is op dinsdag 7 Juli dat de gewoone zitting van onzen provincieraad geopend wordt.
Al wie een verzoekschrift tot den raad te zenden heeft, doe dit voor den 2 Juli, zoo niet komt hij te laat en wordt zijne aanvraag dit jaar niet meer onderzocht.
— **GENCK.** — Ondanks alle maatregelen door

DOORNIK. — MAN VERPLEETERD. — Vrijdag morgen, rond 11 ure, is in de steenbakkerij van M. Valère Gisen, gelegen op de grenzen van Doornik en Ere, een vreeslijk ongeluk gebeurd.

Een 20jarige jongeling, Edward Bottequin, was gelast met het bewaken van een pletmolen, bewogen door eene stoommachine.
Al met eens, tongevolge eener nog onbekende omstandigheid, viel B. in den pletmolen en werd de beide beenen vermorzeld.
Wanneer men hem hulp kon brengen was de dood reeds ingetreden.
— **BERGEN.** — Donderdag morgen had er op de gaanderij van 250 meters in den put St-Albert, der koolmijnen van Perennes, te La Louvière, eene instorting plaats, waaronder talrijke werklieden begraven werden. Allen konden ongedeerd van onder de puinen gehaald worden, behalve zekere Jul. Malgré, 21 jaar oud, die men slechts als lijk terugvond.
— **CHARLEROI.** — Zondag avond is in de rue Pont Neuf een man tusschen twee trams gepletterd. Zijne identiteit is nog niet vastgesteld. Hij was omtrent 60 jaar out.

— **NAMEN.** — De politie hield hier zondagen een man aan wegens zedenschennis. Hij zegde Paquet te heeten en 80 jaar oud te zijn. Op het politiebureau herkende men hem voor den be-ruchten handiet Beaujot, 63 jaar oud, van Dinant. Hij heeft meer dan de helft van zijn leven in de gevangenis gezeten. Hij pleegde diefstal-ten te Daousois en Couvin en vluchte dan naar Frankrijk. Daar pleegde hij weer een diefstal en werd in de gevangenis van Rocroy opgesloten. De Belgische regering vroeg zijne uitlevering en deze werd toegestaan. Maar in plaats van lings Givet naar Dinant te worden gebracht, kwam hij te Oulévain, waar eene doortochtsgevangenis bestaat. Men sloot hem daarin op voor eenen nacht, maar hij maakte er gebruik van om samen met twee andere kerels, die ook moeten uitgeleverd worden, te vluchten. Dit gebeurde in den nacht van 24 tot 25 mei. Thans is Beaujot voor goed opgesloten.

— **LIEFFENBERGERS VAN HIC.** wijnen, koop de uitmuntende wijnen van 1905 en 1906 en wordt u in vertrouwen tot het **Stuis Ch. Vandermeulen**, 32, Robijnstrat, Brussel. Zie verder aankondiging.

ANTWERPEN. — AFTROGGELAAN VAN 200,000 FR. — Vrijdag morgen heeft het parket een onderzoek gedaan in de Ten-Boschstrat, ter wijk Louise, waar P., woonachtig was in ge-zelschap van een meisje van lichte zeden.
Hij bezat ook eenen automobiel.
Talrijke papieren zijn aangeslagen en de jonge vrouw werd naar het gerechtshof overge-bracht waar zij ondervraagd werd.

Ze houdt krachtig hare onschuld standende en verklaart dat zij dacht dat haar « vriend » zeer rijk was en dat zij verder niets af wist van zijne handelingen.
Simonin is te 11 ure uit het gevang gehaald van St-Gillis en heeft de magistraten vergezeld in het onderzoek dat zij gedaan hebben in de Zuidstrat in de huizen van P...
thar ook werd een lijvig pak correspondentie aangeslagen.

Vrijdag namiddag kwam te Antwerpen een agent aan de recht-rijke brigade van Brussel. Hij was in het bezit van twee aanhoudings-mandaten ten laste van medeplichtigen van den valschen baron de Blin.

De eerst opgezochte was zekere B., wonende te Antwerpen, maar die te Brussel een financieel gesticht had bezuurd en talrijke aftroggelarijen had gepleegd. De tweede was niemand anders dan de berichte B., die, volgens door de poli-ce bekomen inlichtingen, naar Antwerpen zou gekomen zijn om in te schepen naar Engeland.
Wat P... betreft de opzoekingen blijven vruchteloos, doch B... kon 's avonds aangehou-den worden in de middenstatie, op het ooggen-blik dat hij den trein naar Brussel ging nemen.

— **SOMERGHIER.** — KASTEEL GEPLUNDERD. — Toen de boeren Donderdag morgen naar hun werk gingen bemerkten zij dat het kasteel van Mevr. de Baré, thans onbewoond, open stond. Zij verwittigden den veldwachter en deze stelde vast dat dieven het kasteel totaal hadden legge-plunderd. Het beeloop van den diefstal is nog niet bekend.
Men denkt dat de dieven dezelfde zijn als die, welke onlangs een kasteel bij Ecloo plunderden.

— **VREESLIJK ONWERK IN LUXEMBURG.** — Woensdag woedde er over de streek van Battincourt, Messancy en St-Léger, in Belgisch Luxem-burg, een onweer zoolms men er daar oog geen beleefde. Niet minder dan zes huizen werden terzelfvertijd te Battincourt door het hemelsch